

Het grote gebod

Wij worden in de Schrift, zowel in het oude- als ook in het nieuwe testament, opgewekt om de Heere lief te hebben met ons hele hart, met alles wat in ons is. Daar is de Heere in geïnteresseerd.

Er staat immers in 2 Kronieken 16:9a

Want de ogen van de Heere trekken over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen van wie het hart volkomen is met Hem.

Als ons hart volkomen is met Hem, als ons hart volkomen naar Hem uitgaat, dan bewijst Hij Zich sterk aan ons. Dan staat Hij ons krachtig bij.

De ogen van de Heere trekken dus, gaan dus, over de hele aarde. Hij ziet zulke mensen die Hem met een volkomen hart willen dienen. Daar is Hij in geïnteresseerd; Hij bewijst Zich sterk aan hen; Hij staat hen krachtig bij.

Het gaat er om, Hem lief te hebben met ons hele hart. We lezen daarover ook in Marcus 12:28 en verder:

28 En één van de schriftgeleerden, die hen hoorde redetwisten en wist dat Hij hun goed geantwoord had, kwam naar Hem toe en vroeg Hem: Wat is het eerste van alle geboden?

Het valt op dat deze Schriftgeleerde instemt met het antwoord, dat Jezus aan de Sadduceeën heeft gegeven. Zijn eigen vraag, waarmee hij tot Jezus komt, is oprecht: *Wat is het eerste van alle geboden?*

Temidden van de talloze geboden en verboden van de Thora en de overleveringen van de Joden zoekt deze schriftgeleerde naar het zwaartepunt, de hoofdzaak, de concentratie van alle geboden van de Heer.

En dan komt Jezus met de totale samenvatting van de wet en de

profeten. Men zou kunnen zeggen: de hoofdzaak; de kern, het zwaartepunt:

29 En Jezus antwoordde hem: Het eerste van alle geboden is: Hoor, Israël! De Heere, onze God, de Heere is één.

30 En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod.

31 En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

Wat opvalt is het woordje "heel". Het wordt vier keer genoemd namelijk God liefhebben met heel je hart (het hart is het centrum van het innerlijk leven), heel je ziel (met heel je gevoelen), heel je verstand en met heel je kracht (de inzet van je lichaam).

Kortom: Hem liefhebben met de hele mens.

Jezus antwoordt deze oprechte schriftgeleerde met de zgn. "Shema Israël" en dat betekent: Hoor, Israël!

Deze woorden werden vroeger door de vrome Joden en ook nu nog door vrome Joden dagelijks twee maal opgezegd. Die woorden staan ook in Deut. 6:4 Dagelijks twee maal !

Daaruit blijkt het grote belang van deze woorden. Men kan zeggen: de kern van de wet en de profeten in de notendop.

En Jezus voegt daaraan toe:

31 En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

Het eerste gebod is dus gelijk aan het tweede gebod. Het betekent, dat ook dit een zeer belangrijk gebod is: Je naaste liefhebben als jezelf.

Het is niet verkeerd om jezelf lief te hebben. We verzorgen immers ons zelf. Het is niet

goed om er onverzorgd bij te lopen.

Het is goed om het nodige zelfrespect en zelfvertrouwen te hebben. Een mens heeft zichzelf lief en dat mag ook volgens de Schrift en je mag zelfrespect hebben.

Maar ook je naaste liefhebben als jezelf. Wat je jezelf gunt, gun dat ook je naaste.

We gaan nu naar Lukas 10:29 waar een farizeeër aan Jezus vraagt aan het einde van dit vers: Wie is mijn naaste?

Wie is mijn naaste was toen al een strijdvraag. Is mijn naaste alleen maar mijn volksgenoot of ook een vreemde?

Wie is mijn naaste? Jezus omschrijft het begrip "mijn naaste" niet in een paar woorden, maar laat zien dat een mens alleen iemands naaste kan zijn in een bepaalde situatie, die zich voordoet.

Een zoeloe in Afrika of een Eskimo in Alaska is ook mijn naaste, maar een mens kan alleen maar mijn naaste zijn, als zich een bepaalde situatie tussen hem en mij voor doet.

30a En Jezus antwoordde en zei: Een man ging van Jeruzalem naar Jericho.

Dat is een 27 km. lange en bochtige weg door rotsachtig gebied en een ideaal operatie terrein voor rovers.

30b En viel in de handen van rovers, die hem de kleren uittrokken, hem daarbij slagen toedienden en hem bij hun vertrek halfdood lieten liggen.

Hij kreeg blijkbaar slagen omdat hij zich verzette en criminelen kunnen meedogenloos zijn.

31a Toevallig kwam er een priester langs diezelfde weg ...

Een priester, iemand die met Gods wil bekend was, iemand die in Zijn dienst stond, van hem

mocht men barmhartigheid verwachten.

Er woonden destijds veel priesters in Jericho en deze priester ging weer naar huis nadat hij de dienst voor de Heere had verricht.

31b En toen hij hem zag, ging hij aan de overkant voorbij.

Deze priester ging opzettelijk aan de overkant voorbij; hij vond het lastig en het kwam hem niet uit.

Ook een les voor ons: wie haastig is, kan ook in dit soort situaties komen: Het komt mij nu niet uit.

32 Evenzo ging ook een Leviet, toen hij op die plek kwam en hem zag, aan de overkant voorbij.

Een Leviet is een helper van de priester die ook zijn hart toesloot voor de situatie waarmee hij geconfronteerd werd. Ook hij ging opzettelijk aan de overkant voorbij.

Jezus geselt hier de zelfzucht en de onbarmhartigheid van de geestelijke leiders in die tijd.

33 Maar een Samaritaan die op reis was, kwam in zijn buurt, en toen hij hem zag, werd hij met innerlijke ontferming bewogen.

De Samaritanen werden veracht door de orthodoxe Joden. Maar deze Samaritaan beschaamt juist de anderen. Deze Samaritaan was ook op reis en had ook zijn zaken te doen. Het kwam hem waarschijnlijk ook niet zo gelegen ... maar zijn hart sprak!

34 En hij ging naar hem toe, verbond zijn wonden en goot er olie en wijn op.

Olie verzacht en wijn reinigt de wond.

Hij tilde hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en verzorgde hem.

Deze Samaritaan was barmhartig en hij had zijn naaste lief als zichzelf. Hij zat zelf

graag op zijn rijdier maar nu was het de plek voor zijn gewonde naaste.

Deze Samaritaan was een buitengewone kerel! Hij bracht hem naar een herberg en verzorgde hem!

Toen wij enkele jaren geleden in Israël waren op weg met een bus van Jeruzalem naar Jericho, zagen we onderweg een soort herberg, waar je kon eten en drinken met als opschrift: De barmhartige Samaritaan.

Leuk gevonden van de Joodse beheerder omdat veel christenen Israël bezoeken en ook langs deze weg reizen.

Maar dat was nog niet alles van deze barmhartige Samaritaan:

35 En toen hij de volgende dag wegging, haalde hij twee penningen tevoorschijn, en hij gaf ze aan de waard en zei tegen hem: Zorg voor hem, en wat u verder aan kosten maakt, zal ik u geven als ik terugkom.

Twee penningen zijn ongeveer tweemaal het dagloon van een arbeider.

En alsof dat nog niet genoeg was zij de man tegen de waard: ... *en wat u verder aan kosten maakt, zal ik u geven als ik terugkom.*

Hij logeerde hier blijkbaar vaker en was bij de waard bekend. Deze Samaritaan had werkelijk zijn naaste lief als zichzelf.

36 Wie van deze drie dunkt u dat de naaste geweest is van hem die in handen van de rovers gevallen was?

37a En hij zei: Degene die hem barmhartigheid bewezen heeft.

De wetgeleerde vermijdt hier de gehate naam Samaritaan maar erkent wel dat juist deze Samaritaan begrip had wie zijn naaste was.

37b Jezus zei tegen hem: Ga heen en doet u evenzo.

En nu gaan we weer terug naar Marcus 12:32 waar staat:

32 En de schriftgeleerde zei tegen Hem: Juist, Meester, U hebt naar waarheid gezegd dat God één is, en er is geen ander dan Hij.

33 En Hem lief te hebben met heel het hart en met heel het verstand en met heel de ziel en met heel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan alle brandoffers en slachtoffers.

De reactie van deze oprechte schriftgeleerde laat zien dat hij het volledig eens is met dat wat Jezus hier noemt. Het heeft zijn volle instemming. Hij herhaalt deze woorden van Jezus van begin tot eind.

Het zou goed zijn als wij deze week enige keren zowel het eerste gebod alsook het tweede gebod – net als de vrome Joden – opzeggen.

Het gaat om liefhebben! Ten eerste: de Heere, onze God met

heel ons hart, en ziel en met heel ons verstand en met heel onze kracht. En ten tweede: onze naaste liefhebben als onszelf.

34 En toen Jezus zag dat hij verstandig geantwoord had, zei Hij tegen hem: U bent niet ver van het Koninkrijk van God. En niemand durfde Hem meer iets te vragen.

Het was voor deze schriftgeleerde een aanmoediging maar hij was er nog niet.

Hij moest opnieuw geboren worden want Jezus zei in Johannes 3:5 tegen een andere schriftgeleerde:

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan.

Maar deze oprechte theoloog was er dichtbij.

Het gaat om liefhebben; Hem van harte liefhebben zoals David schrijft in Psalm 18:2

Ik heb U hartelijk lief, Heere, mijn sterkte. De Heere is mijn rots en mijn burcht en mijn Bevrijder.

Hij is onze sterkte en onze rots en burcht en Bevrijder. En wij zeggen: Ik heb U hartelijk lief, Heere.

